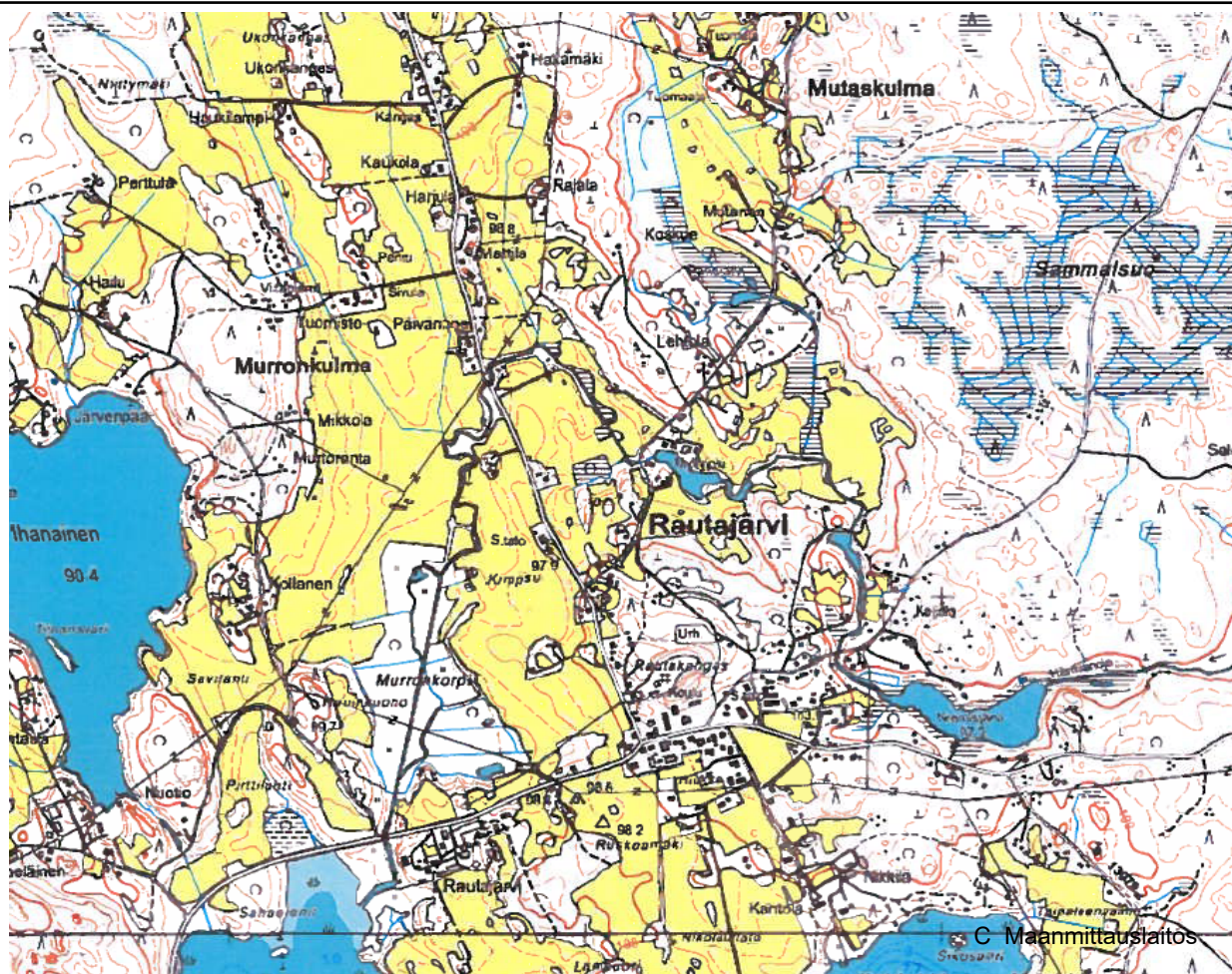

PÄLKÄNEEN KUNTA, RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

7.11.2011 tark. 20.2.2014 tark. 18.12.2015 tark. 12.7.2016

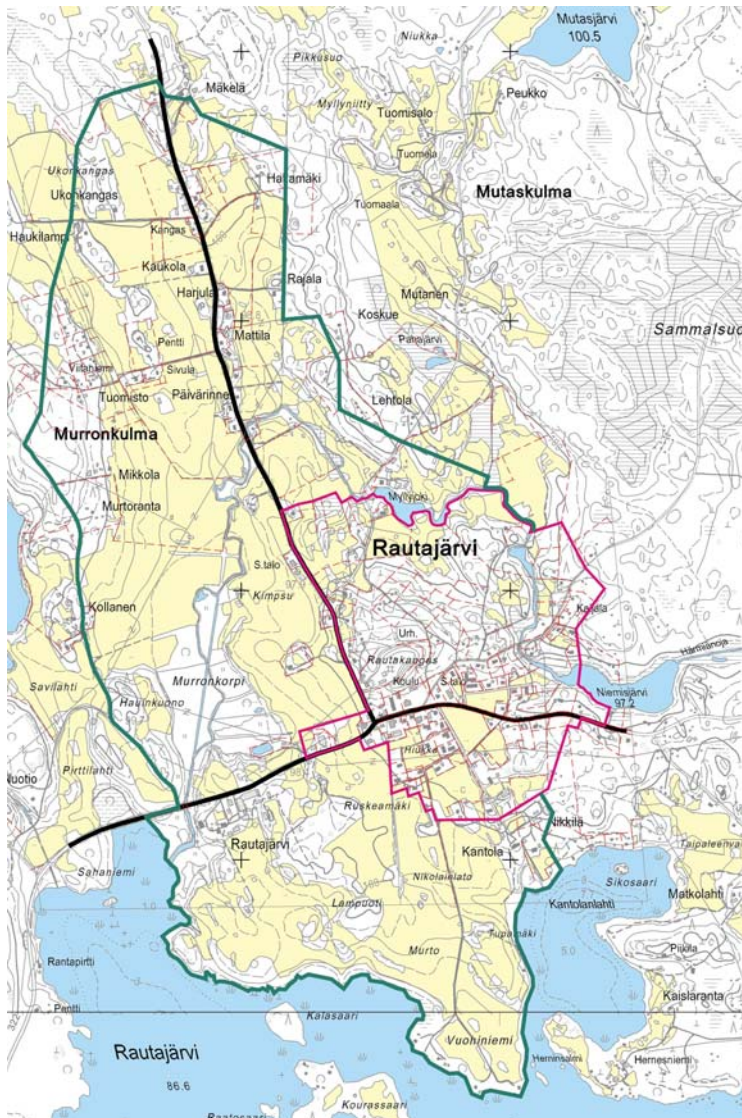
SISÄLLYSLUETTELO

1. SUUNNITTELUALUE.....	1
2. SUUNNITTELUTEHTÄVÄN MÄÄRITTELY JA TAVOITTEET	1
3. LAADITUT SELVITYKSET JA AIEMMAT SUUNNITELMAT	2
3.1. MAAKUNTAKAAVA.....	2
3.2. YLEISKAAVA JA ASEMAKAAVA	2
3.3. MUUT SUUNNITELMAT JA SELVITYKSET	3
4. OSALLISET.....	3
5. KAAVOITUKSEN KULKU, OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN.....	3
5.1. KAAVAN VIREILLETULO JA VALMISTELUVAIHE	3
5.2. KAAVAEHDOTUS.....	4
5.3. KAAVAN HYVÄKSYMINEN	4
5.4. KAAVAN VOIMAANTULO	4
6. VIRANOMAISYHTEISTYÖ	5
7. SELVITETTÄVÄT VAIKUTUKSET JA LAADITTAVAT SELVITYKSET	5
8. KAAVOITUKSEN AIKATAULUTAVOITE.....	5
9. YHTEYSTIEDOT	5

1. SUUNNITTELUALUE

Rautajärven kyläkeskus sijaitsee Luopioisten kirkonkylän koillispuolella Luopioistentien, Pohjantien ja Rautajärventien (Mt 322 ja 3200) risteyksessä. Luopioisten kirkonkylään on matkaa noin seitsemän kilometriä.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 99 hehtaaria ja laajemman tarkastelualueen pinta-ala on noin 420 hehtaaria.

Varsinaisen suunnittelualueen (kaavoitettava alue) raja on esitetty punaisella, selvitysalueen raja puolestaan vihreällä viivalla. Selvitysalueella ei ole tarkoitus kaavoittaa, mutta siltä tehtävät tarkastelut tukevat kaavaan valmistelua.

2. SUUNNITTELUKÄYTÄVÄN MÄÄRITTELY JA TAVOITTEET

Tehtävänä on laatia Rautajärven kylään osayleiskaava. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti niin, että se mahdollistaa yleiskaavan käytön rakennuslupaharkinnan perusteena MRL:n mukaisesti.

Kaavas suunnittelun keskeisinä tavoitteina ovat toimivan, yhtenäisen ja vetovoimaisen kyläympäristön suunnitteleminen, liikenteen toimivuuden huomioiminen sekä viihtyisän ja turvallisen, luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvot huomioivan elinympäristön muodostaminen.

3.3. Muut suunnitelmat ja selvitykset

Alueelle ei ole tehty erillisiä selvityksiä.

Alueelta tullaan laatimaan luonto- ja maisemaselvitys sekä arkeologinen - ja rakennuskannan selvitys. Selvitysten taso tarkentuu viranomaisyhteistyössä.

4. OSALLISET

Maankäyttö- ja rakennuslain 62§:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Alustavasti osallisiksi katsotut:

- kaavamuutosalueen ja näihin rajoittuvien alueiden maanomistajat
- lähialueen asukkaat, yritykset, yritysten työntekijät
-
- Pälkäneen kunta:
  - tekninen lautakunta
  - rakennuslautakunta
  - ympäristölautakunta
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Tampereen aluepelastuslaitos

Osallisilla on oikeus ottaa osa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä.

5. KAAVOITUKSEN KULKU, OSALLISTUMINEN JA TIEDOTTAMINEN

5.1. Kaavan tiedottaminen

Kaavatyön käynnistämisestä on mainittu kaavoituskatsauksessa 2011. Kaavan eri vaiheista tiedotetaan Sydän-Häme lehdessä, kunnan ilmoitustauluilla sekä kunnan internet-sivuilla www.palkane.fi.

5.2. Kaavan vireilletulo

- Vireille tulosta ilmoitetaan Sydän-Häme lehdessä, kunnan ilmoitustauluilla sekä kunnan internet-sivuilla www.palkane.fi.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävänä Pälkäneen kunnantalolla, Luopioisten palvelupisteessä ja kunnan www-sivuilla.
- Osalliset ja kuntalaiset voivat esittää nähtävänä olevasta aineistosta mielipiteitä, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä. Puutteellisenä pitämästään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta osallinen voi esittää neuvottelua Pirkanmaan ELY -keskukselle.
- ”Kyläilta” on järjestetty 13.12.2012

- Nähtävänä oleva aineisto on lähetetty viranomaisille ja järjestetty viranomaisneuvottelu 26.1.2012.
- Kaavan osallisryhmä on pitänyt palaverit tammi- ja helmikuussa 2013
- Seuraava kyläilta järjestetään maaliskuussa 2013

5.3. Kaavan valmisteluvaihe

- Laaditaan kaavaluonnos sekä kootaan muu valmisteluvaiheen aineisto. Aineistot pidetään nähtävänä kunnan ilmoitustaululla ja kunnan www-sivuilla. Osalliset ja kuntalaiset voivat esittää nähtävänä olevasta aineistosta mielipiteitä, jotka tulee toimittaa kuntaan ennen nähtävänä olon päättymistä.
- Nähtävilläolonaikana järjestetään avoin tilaisuus, jossa käsitellään kaavaluonnoksen sisältöä. Luonnoksesta pyydetään viranomaislausunnot. Luonnosvaiheen viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa.

Kaavaluonnoksista muokataan kaavaehdotus ottaen huomioon luonnosvaiheessa saatu palaute.

5.4. Kaavaehdotus

- Kunnanhallitus päättää kaavaehdotuksen asettamisesta ns. julkisesti nähtäväksi.
- Nähtäväksi asettamisesta ilmoitetaan Sydän-Häme lehdessä, kunnan ilmoitustauluilla, kunnan www-sivuilla sekä kirjeitse kunnan ulkopuolella asuville suunnittelualueen maanomistajille.
- Asemakaavaehdotus pidetään nähtävänä 30 päivää Pälkäneen kunnantalolla, Luopioisten palvelupisteessä ja kunnan www-sivuilla.
- Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää kaavaehdotuksesta muistutuksia, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä.
- Pyydetään viranomaislausunnot.
- Järjestetään ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu.

Käsitellään muistutukset ja lausunnot sekä harkitaan niiden merkitys. Tarvittaessa tehdään kaavaan vähäisiä muutoksia.

5.5. Kaavan hyväksyminen

- Kunnanhallitus valmistelee kaavan hyväksyttäväksi.
- Päätöskäsittelystä ja pöytäkirjan nähtävänä pidosta ilmoitetaan valtuuston kokouksutuksessa, joka julkaistaan Sydän-Hämeen lehdessä, kunnan ilmoitustauluilla sekä kunnan www-sivuilla.
- Kunnanvaltuusto hyväksyy osayleiskaavan.
- Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan kirjeitse sitä ehdotusvaiheessa erikseen pyytäneille.

Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusaika on 30 päivää alkaen pöytäkirjan nähtävänä pitoa seuraavasta päivästä. Hallinto-oikeuden ratkaisusta on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

5.6. Kaavan voimaantulo

Mikäli hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu, osayleiskaava tulee voimaan kuuluksella Sydän-Häme lehdessä, kunnan ilmoitustauluilla ja kunnan www-sivuilla.

6. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Kunkin vaiheen aineistot toimitetaan viranomaisille ja pyydetään lausunnot ja/tai käydään viranomaisneuvottelut tarpeen mukaan.

Kaavan hyväksymisestä ja voimaantulosta tiedotetaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti.

7. SELVITETTÄVÄT VAIKUTUKSET

Kaavan vaikutuksia arvioidaan ainakin seuraavien ominaisuuksien osalta:

- Vaikutukset valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin
- Kaavan taloudelliset vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- Liikenteelliset vaikutukset lähialueiden asutukselle
- Sosiaaliset vaikutukset, asuinympäristön toimivuus ja viihtyisyys
- Ympäristöön ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset

8. KAAVOITUKSEN AIKATAULUTAVOITE

Ohjelmointi ja aineiston hankinta

syksy 2011

- Tarvittavat neuvottelut
- Kartta- ym. perusaineiston hankinta

Valmisteluvaihe

syksy 2011-keväät 2014

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinta
- Kaavaluonnosvaihtoehtojen sekä luonnosvaiheen selostusosan laatiminen
- Valmisteluvaiheen aineiston nähtävänä olo keväällä 2014
- Kaavan tarkistaminen ja täydentäminen kaavaehdotukseksi
- selvitykset laaditaan maastossa 2012-2013

Yleiskaavakaavaehdotus

Talvi 2015-16

- Kunnanhallitus
- Virallinen nähtävillä olo
- Muistutusten ja lausuntojen käsittelyt
- Mahdollinen viranomaisneuvottelu
- Kaavan tarkistaminen hyväksymiskäsittelyyn

Hyväksymiskäsittely

Syksy 2016

- Kunnanhallitus
- Kunnanvaltuuston hyväksymispäätös

Voimaan tulo

Syksy 2016

9. YHTEYSTIEDOT

Pälkäneen kunta

Aluearkkitehti Marja Kuisma puh. 040 7375 390, sähköposti: etunimi.sukunimi@palkane.fi
osoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne

PÄLKÄNE

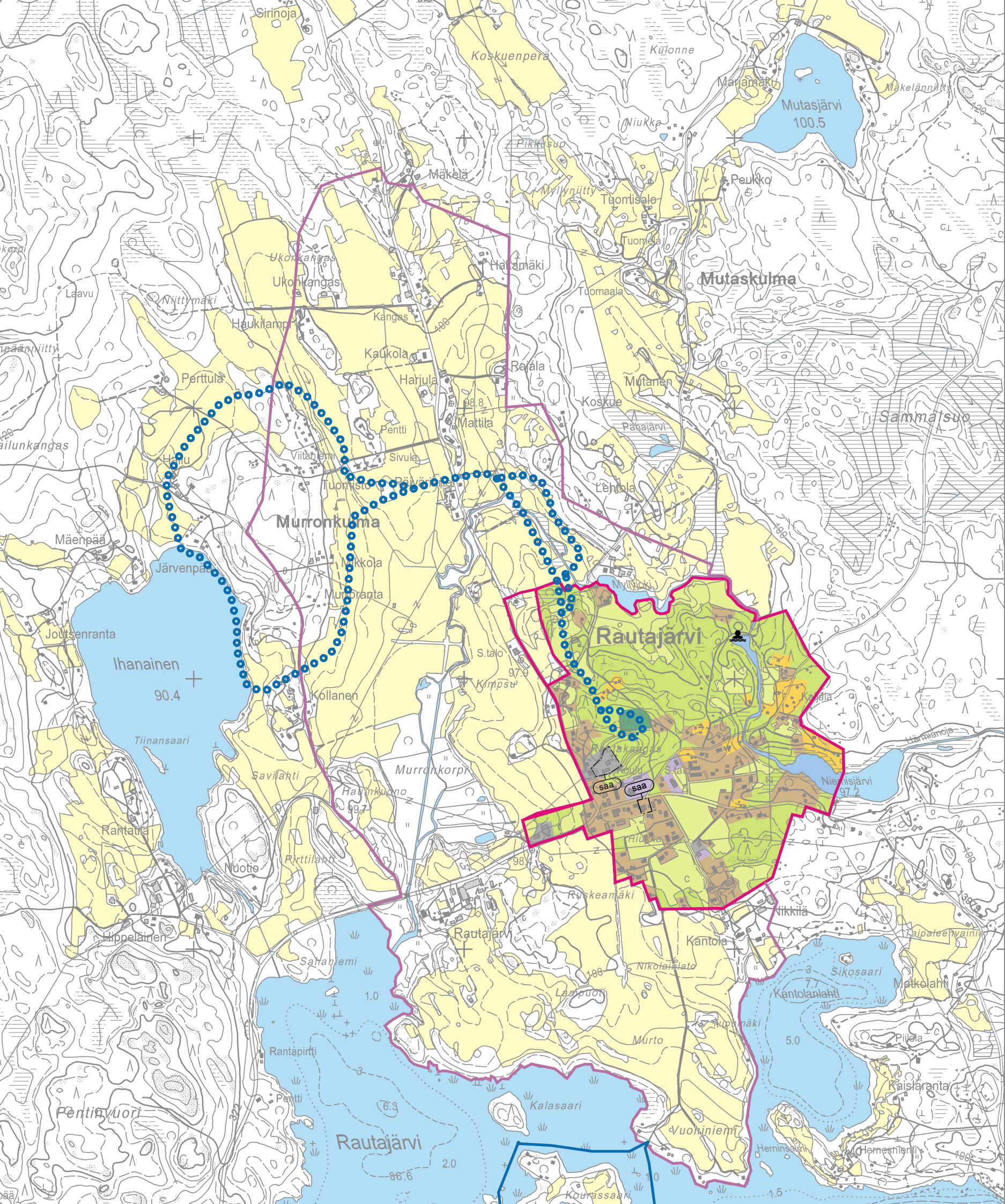
RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

1:15000
Nykyinen maankäyttö

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Asuinrak.
- Lomarak.
- Palvelu (julkinen)
- Palvelu (yksityinen)
- Metsätalous
- Maatalous/pellot
- Varastointi
- Urheilukenttä
- Vesialue
- Saastunut maa-alue
- Latureitti (Rautajärven kyläyhdistys)
- Jääreitti (Kävely/potkukelika) (Rautajärven kyläyhdistys)
- Uimaranta

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

PÄLKÄNE

RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

7/2013

Palvelurakenne

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Palvelu (julkinen/yhdistys)
  1. Rautajärven koulu
  2. Seuraintalo Rautahovi
  3. Perhepäiväkot
  4. VPK
- Palvelu (yksityinen, tilanne 2013)
  1. Sekatavaraliike Hippeläinen
  2. Kahvilaravintola, kyläkauppa, parturikampaamo matkahuolto, asiamiesposti
  3. Vanha Savotta kämpppäkauppa
  4. Tähkänen J&O ky,maanrakennus ja tavarakuljetus
- Maatalous
- Urheilukenttä + kota
- Uimaranta
- Latureitti (Rautajärven kyläyhdistys)
- Jääreitti (Kävely/potkukellka)
(Rautajärven kyläyhdistys)

PÄLKÄNE

RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

7/2013

Kulttuuriympäristö

- OYK- alue
 Selvitysalue
 Rautajärven kulttuurimaisema
 Kulttuurimaiseman kannalta tärkeä alue
 maakunnan tasolla
 Maakuntakaava 2006
- Muinaisjäännös (irtolöytö)
 1 Kollanen
 2 Kopra
 3 Koskue
 4 Aukeevainio
- Inventointikohde
- Rauniot
 3. Vanha navetta
 48. Vanha saha
- Kartano
 1. Kantola
 2. Nikkilä
 79. Rautajärvi
- Jälleenrakennuskauden
- 1960-luvun jälkeiset
- Perinnemaisema, haka (Rautajärven niityt)
- Vanha tielinjaus
- Vanha silta
- Keskeiset aluekokonaisuudet
 A Rautajärven kartano
 B Kantolan kartano
 C Kylänraitti
 D Mylly patoaltainen
 E Rautajärventien varsi

SWECO
 Sustainable engineering and design

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

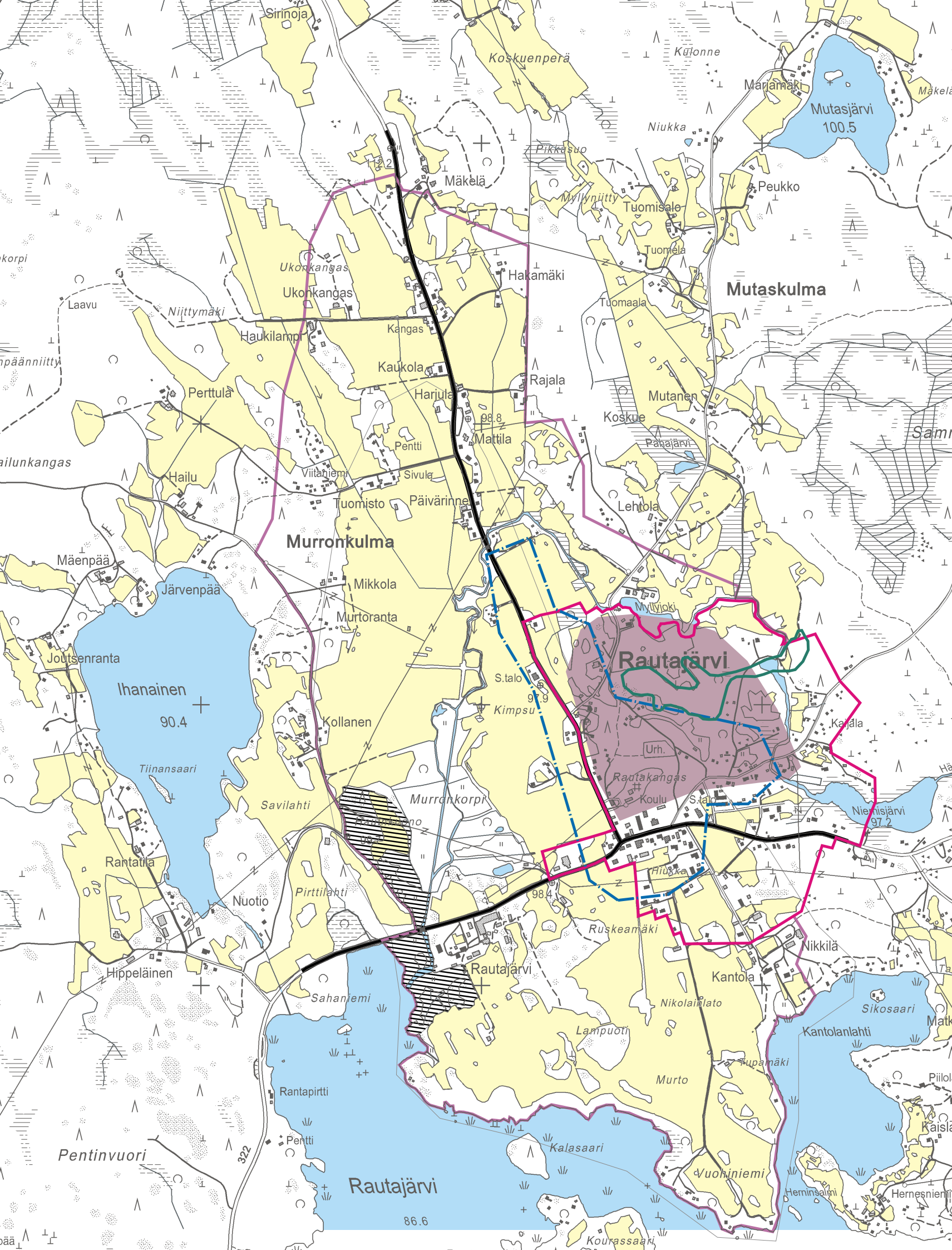
PÄLKÄNE

RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

7/2013

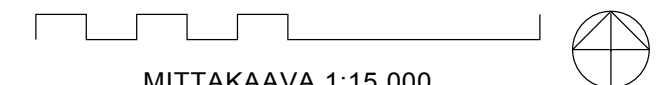
Luonnonympäristö

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Rautajärven niityt
Maakunnallisesti merkittävä
perinnemaisema
(maakuntakaava 2006)
- Harjumuodostelma (ns. harjudelta)
- Liito-orava-alue
(Liito-oravaselvitys,
Hannu Niukkanen 2013)
- Pohjavesialue

SWECO
Sustainable engineering and design

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

Liito-oravakartoitus Pälkäneen Rautajärven Rautakankaan alueella keväällä 2013

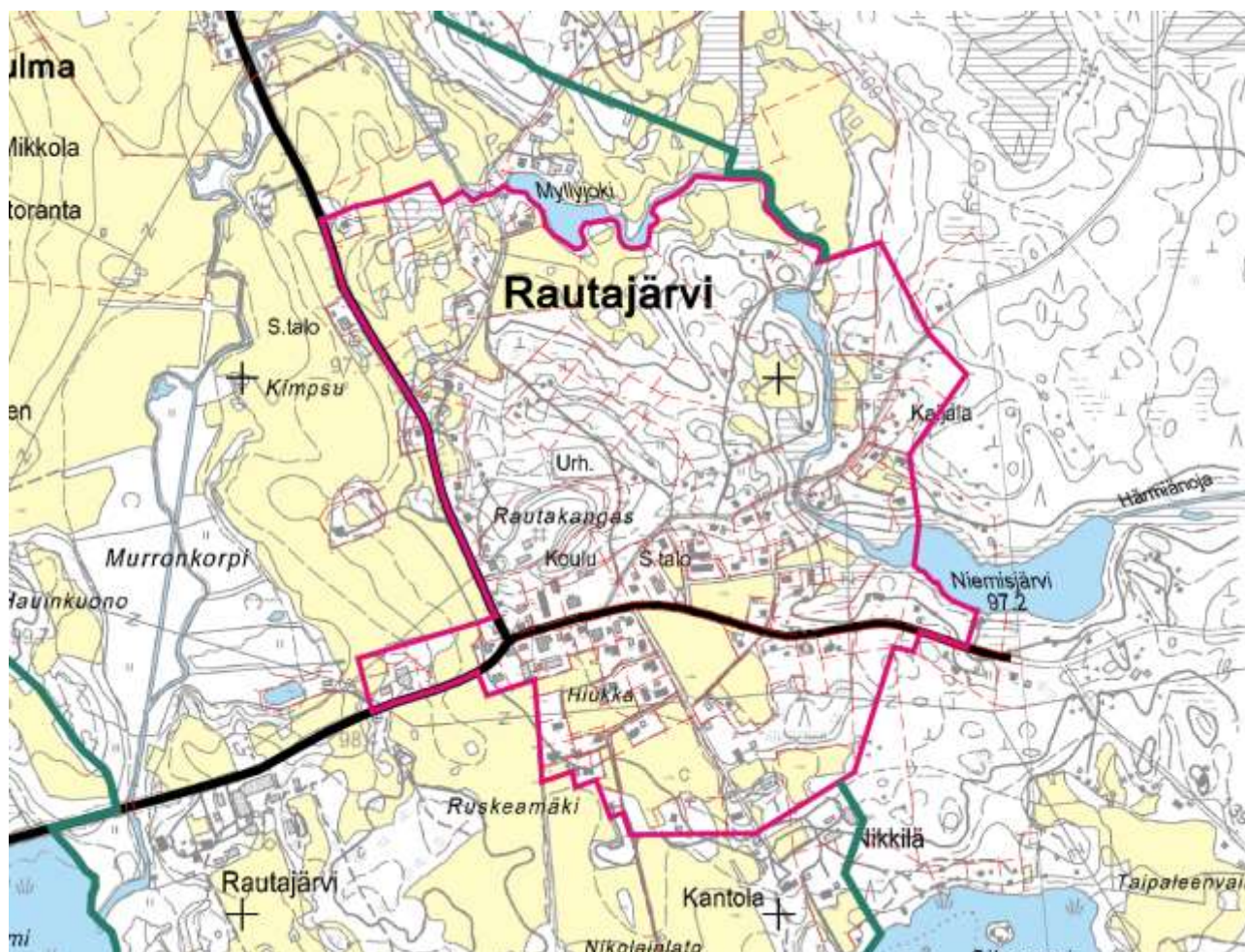
Hannu Niukkanen

JOHDANTO	2
AINEISTO, MENETELMÄT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT.....	2
ALUEEN KUVAUS	3
LIITO-ORAVA JA LAINSÄÄDÄNTÖ.....	4
Luontodirektiivi	4
Luonnonsuojelulaki	4
Metsälaki	5
Lain tulkinta.....	5
HAVAINNOT JA KOHTEET	5
SUOSITUKSET ALUEEN KÄYTÖLLE.....	8
Yleiset hoitosuositukset	8
JATKOSELVITYSTARPEET	9
YHTEENVETO.....	9

JOHDANTO

Pälkäneen kunnan maankäytön tilaaman liito-oravakartoituksen tavoitteena oli selvittää lajin esiintyminen Rautajärven osayleiskaavan laadinta-alueella. Selvitysalue on esitetty kartassa 1. Raportissa käsitellään miten liito-oravia kartoitettiin, tulkitaan saatuja tuloksia sekä annetaan suosituksia alueen käytölle, jotta liito-oravan esiintyminen voidaan jatkossakin turvata alueella.

Kartta 1. Selvitysalue, joka on rajattu punaisella.

AINEISTO, MENETELMÄT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Varsinainen maastotyö suoritettiin MRL:n mukaisesti noudattaen Ympäristöministeriön julkaisun "Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa" inventointiohjeita. Inventointiin käytettiin neljä maastotyöpäivää ajalla 23.4.—19.6.2008. Yhteensä maastotyötunteja tuli noin 32.

Maastotyöskentelyyn kuului liito-oravan ulostepapanoiden etsiminen suurien haapojen ja kuusien tyviltä sekä kolopuiden ja vanhojen oravan pesien etsiminen sekä liito-oravan ekologisten reittien hahmottelu. Maastotöistä vastasi kokonaisuudessaan Pälkäneen kunnan ympäristönsuojelusihteeri

Hannu Niukkanen. Tekijä on aikaisemmin tehnyt vastaavia selvityksiä eri kunnissa kymmenen vuoden ajan.

Selvitysalueen rikkonaisuuden vuoksi, koko alue käytiin systemaattisesti läpi, mutta inventointi painottui liito-oravalle soveltuviin biotooppeihin. Kaikki suuret haavat ja merkittävä osa pienemmistäkin tarkastettiin, mutta vain suurien kuusien tyvet pystyttiin tarkastamaan, niiden suuren määrän vuoksi. Selvitys on kuitenkin melko kattava ja todennäköisesti kaikki nyt asutut liito-oravan esiintymisalueet löydettiin. Kartan osoittamilla löydösalueilla papanoita etsittiin kaikkien haapojen ja kuusien tyviltä.

Alueet ja muut merkinnät on rajattu ja piirretään Arcmap- paikkatietoaineistoon.

Löydöksen sijainti on kohtuullisen tarkka GPS varmennuksen vuoksi. Sähköinen aineisto tallennetaan Pälkäneen kunnan paikkatieto-järjestelmään.

ALUEEN KUVAUS

Rautakankaan selvitysalue sijaitsee Pälkäneen keskustasta noin 15-16 kilometriä. Alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Alueella on viljelyspelloja joita rikkovat metsäsaarekkeet. Selvitysalueita ympäröivät Myllyjoki, Pohjantie (322) ja eri kiinteistöjen rajat. Alueen metsät ovat osin haapavaltaisia lehtometsiä, mutta alueella on myös tuoretta ja kuivaa kangasta. Rautajärventien eteläpuolella oleva metsäalue on lähes täysin kuusivaltainen metsä, jossa kasvaa tasaikäistä puuta. Selvitysalueen koko on noin 100 ha.

Kuva 1. Liito-oravan reviirin puustoa.

LIITO-ORAVA JA LAINSÄÄDÄNTÖ

Luontodirektiivi

Liito-oravia esiintyy Euroopan Unionin nykyisistä jäsenmaista vain Suomessa ja Virossa. Laji mainitaan Euroopan Unionin luontotyyppien sekä luonnonvaraisten eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43/ETY liitteissä II ja IV. Liito-orava neuvoteltiin suomalaisten toimesta mukaan liitteeseen IV, yhdessä naalin ja saimaannorpan kanssa Suomen liittyessä EU:iin. (MMM 2002)

Liite II käsittelee EU:n tärkeinä pitämiä kasvi- ja eläinlajeja, sekä luontotyyppejä ja on ollut pohjana Natura 2000 –verkostolle. Verkoston tavoitteena on turvata luontodirektiivin liitteeseen II kuuluvien lajien tärkeimpiä elinympäristöjä, eikä niillä keskitytä lajin yksilöiden tai niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin turvaamiseen. (MMM 2002)

Luontodirektiivin liite IV puolestaan käsittelee tarkemmin lajiensuojelua. Liitteen artiklassa 12, kohdassa 1 mainitaan että ”jäsenvaltion on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet direktiivin liitteessä IV (a) olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi ja kiellettävä näiden lajien tahallinen pyydystäminen, tappaminen, häiritseminen erityisesti niiden lisääntymis-, jälkeläistenhoito-, talvehtimis- tai muuttoaikana, munien hävittäminen tai ottaminen luonnosta sekä kiellettävä näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen.” Direktiivistä voidaan hakea poikkeuslupaa jos hankkeella ”on kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskeva tai yleisen edun kannalta pakottava syy” tai ”poikkeukselle on tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis-, uudelleenistuttamistarkoitus”.

Luonnonsuojelulaki

Suomen luonnonsuojelulain 38 §:n mukaan tietyt lajit, pääsääntöisesti nisäkkäät ja linnut (metsästyslaista johtuvin poikkeuksin), ovat rauhoitettuja. Liito-orava on luonnonsuojelulain 38 §:n mukaisesti rauhoitettu laji. Seuraavassa pykälässä määritellään mitä rauhoittaminen tarkoittaa: ”kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen, pesien, munien ja yksilöiden ottaminen haltuun, siirtäminen tai muu tahallinen vahingoittaminen sekä tahallinen häiritseminen erityisesti eläinten lisääntymisaikana tai muutoin niiden elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla.” Koska Suomen luonnonsuojelulaki ei mainitse artiklan 12.1 kohdassa esiintyvää *lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämistä ja hävittämistä* niin se on lisätty lain 49.1 §:ään. ”Luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettujen eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden selvästi luonnossa havaittavien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.”(Finlex)

Metsälaki

Metsälain (1093/1996) tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että talouskäytössä olevissa metsissä turvataan sekä puuntuotannon kestävyys että metsien biologisen monimuotoisuuden säilyminen. (Finlex)

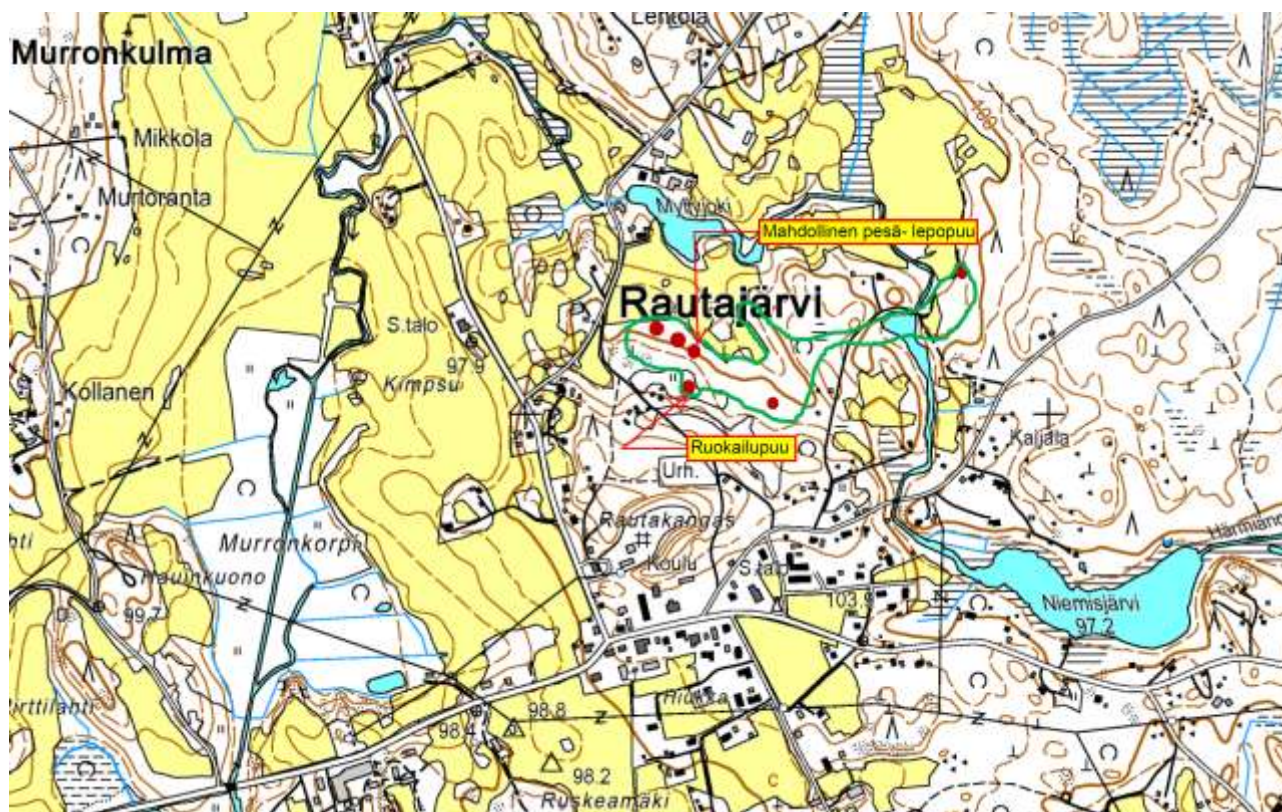
Jos metsälain 10 §:n elinympäristössä tai välittömästi siihen rajautuen esiintyy liito-orava, otetaan sen lisääntymis- ja levähdyspaikka mukaan kohteen rajaukseen. Kohteen tietoihin lisätään maininta liito-oravasta. (MMM 2002)

Lain tulkinta

Liito-oravan osalta lisääntymis- ja levähdyspaikan –termien tarkka määrittely on keinotekoisia. Niiden erottaminen ei ole tarpeen senkään vuoksi, että ne rinnastetaan laissa toisiinsa. MMM:n raportissa lisääntymispaikaksi tulkitaan reviirillä olevat sopivat kolopuut (myös sellaiset joiden alla ei välttämättä ole papanoita) sekä mahdollisesti löydetty puut joissa on risupesä tai linnunpönttö. Nämä puut tulee rauhoittaa suojapuustoineen (MMM 2002). Selviä yhtenäisiä ohjeita suojapuiden määrälle tai suojavyöhykkeen säteelle ei vielä ole olemassa. Yleisiä suosituksia on olemassa ainakin Tapiolla; Liito-orava ja hyvä metsänhoito sekä teoksessa Liito-orava (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa.

HAVAINNOT JA KOHTEET

Liito-oravan papanoita löydettiin useasta kohtaa selvitysalueelta. Liito-oravan asutut reviirit ja papanalöydöt sekä on rajattu kartalle 2. Lajille sopivia biotooppeja on alueella niukasti, mutta löydöksiä läheisyydessä on jonkin verran aluetta joille liito-orava voisi hyvinkin levitä.

Kartta 2. Liito-oravan elinpiirien ydinalueet ja papanahavaintopisteet.

Selvitysalueelta löytyi kaksi selvää aluetta joissa papanalöytöjä tehtiin. Kartan 2 osoittama käytävä joen toiselle puolen on ohjeellinen, koska alueelta löytyi vain vähän merkkejä liito-oravasta. Joen toiselta puolen löytyi myös runsaasti papanoita, mutta selvitysalueen ulkopuolta ei etsitty lisää havaintoja. Ydinalueiden rajaukset ovat melko tarkkoja, mutta niitä on syytä tarkentaa jos alueille tai niiden läheisyyteen suunnitellaan toimintoja, jotka voivat hävittää tai heikentää liito-oravan elinympäristöä.

Selvitysalueelta löytyi kohtuullisesti lajille soveliaasta elinympäristöä. Oravat todennäköisesti liikkuvat myös näillä alueilla, käyttävät niitä ekologisina kulkureitteinään ja saattavat myös lisääntyä ja ruokailla kuvioilla tai niiden osilla. On hyvä muistaa, ettei liito-oravan asuttamilta paikoilta aina edes keväällä löydy papanoita. Reviirit voivat olla myös tilapäisesti autioita. Liito-oravat asuttavat ne usein uudestaan, varsinkin jos puustoiset kulkuyhteydet ovat olemassa (Sierla 2004). Paras tapa suojella liito-oravaa onkin lajille soveliaiden biotooppien suojelu siitä riippumatta, ovatko ne selvitys ajankohtana asuttuja vai eivät (Hanski 2001).

Kuva 2. Vanhan pellon ison haavan tyvellä satoja papanoita.

Kuva 3. Vanhan pellon ison haavan läheinen rakennus.

SUOSITUKSET ALUEEN KÄYTÖLLE

Yleiset hoitosuositukset

Selvityksen perusteella suosittelisin ns. varovaisuusperiaatetta, koska metsänkäsittelyn vaikutuksia liito-oravan esiintymiseen on tutkittu vähän. Varovaisuusperiaatteen mukaan potentiaalisesti suurta vahinkoa aiheuttavaa toimintaa ei tule tehdä, mikäli kyseistä toimintaa koskeva tieto on epävarmaa. Ohjeita liito-oravan reviirin metsänkäsittelyyn ovat tehneet muun muassa Metsäkeskus Tapio ja WWF.

Liito-oravatyöryhmää mukaillen (Hanski 2001):

Liito-oravan elinalue säilytetään suunnilleen samalla puulajisuhteella, erirakenteisena sekametsänä. Pinta-alan tulee olla riittävä turvaamaan lajin toimeentulo (keskimäärin vähintään 3 hehtaaria, lajille suotuisimmilla paikoilla usein huomattavasti laajempikin, kts. rajaukset kartta 2.). Alue pidetään suojelutoimin jatkuvasti lajille sopivana, metsäisenä. Aluetta ei tarvitse välttämättä totaalisesti suojella. Alueita voidaan tarkasti suunnitellen käyttää myös metsätaloudessa. Tällöin kyseessä ovat esimerkiksi varovaiset poimintahakkuut, joilla poistetaan arvokkaita mäntyjä alueilta. Isoja mäntyjäkään ei tule poistaa jos niissä on koloja tai ne toimivat liito-oravan liikkumisreitien puina. Hakkuista suoritettaessa tulee huomioida että alueen kaikki suuret haavat, muut mahdolliset kolopuut, havaitut risupesät sekä liito-oravan ulosteillaan merkitsemät reviiripuut säilytetään lähiympäristöineen koskemattomina vähintään 20 metrin säteellä. Alueen puulajisuhteet tulee säilyttää liito-oravalle suotuisina. Lehtipuita ja suuria kuusia tulee säilyttää. Liito-oravan tärkeimmät ravintokasvit, haavat ja lepät jätetään aina kaatamatta, samoin osa koivuista, pihlajista ja muista mahdollisista lehtipuista. Puuston uudistamisessa suositaan luontaista lehtipuiden uudistumista. Alueen täysikasvuisen metsän yhtenäisyyttä ei tule vaarantaa missään vaiheessa, esimerkiksi teiden tai linjojen rakentamisella jotka voisivat pirstoa aluetta. Myös yhteydet alueilta muihin lähiseudun metsiin tulee turvata. Hakkuissa tulee myös huomioida myrskytuhojen vaara tärkeille puille ja jättää niille senkin vuoksi riittävä muu suojaava puusto.

Reviireillä tai alueilla, joita on jollakin tavoin heikennetty, voi kokeilla liito-oravalle soveltuvien pönttöjen sijoittamista, vaikka alueella onkin paljon kolopuita ja täten korvata elinpiirin heikentymistä. Lisäksi osittain hakattujen reviirien puuston tulisi antaa kasvaa takaisin luonnontilaiseksi.

JATKOSELVITYSTARPEET

Mikäli rakentamista osoitetaan liito-oravan reviirille tai läheisyyteen, tulisi inventointia tehdä tarkemmin ja lähempänä rakentamista. Joustavilla kaavamääräyksillä voidaan mahdollisesti helpottaa rakentamista, jos esim. rakennuksen paikka on tontille mahdollista sijoittaa useaan paikkaan. Mahdollisia pesäpuita tulisi etsiä vaikka selvitysalueen ulkopuolelta, jotta selviäisi onko tämä alue ruokailualue ja ydinalue mahdollisesti muualla.

YHTEENVETO

Selvityksessä Rautajärven alueelta löytyi uusi liito-oravaesiintymä, koska ELY-keskuksen tiedossa ei ollut aiempaa havaintotietoa. Kokonaisuudessaan selvitysalueella oli yllättävän runsaasti liito-oravalle soveliaista biotooppia keskellä selvitysalueella. Muualla liito-oravista ei tehty löydöksiä. Alueella on paljon tikkojen tekemiä koloja, mutta niistä ei löytynyt selvää pesäpuuta. Alueella sijaitseva iso kaksihaarainen kuusi voi olla pesäpuu. Vanhan pellon keskellä on iso haarainen haapa, jonka juurelta tehtiin isoin papanahavainto. Lähin rakennus on noin 100m etäisyydellä siitä. Papanoita oli satoja, mutta puusta ei löydetty koloa, joten se on ruokailupuu. Haapavaltainen alue, jossa liito-orava selvästi elää ja liikkuu tulisi säilyttää sille soveliaana elinympäristönä. Uusia rakennuspaikkoja voidaan luoda, mikäli puustoa säilytetään riittävästi ja rakennuspaikkoja sijoitetaan liito-oravan liikkuminen huomioiden.

Lähteet:

Finlex – Valtion säädöstietopankki. <<http://www.finlex.fi/lains/index.html>>

Hanski, I. 2001. Teoksessa Pöntinen, B. 2001. Liito-orava. Vaasa. Kirjapaino Stencca. Benjam Pöntinen.

Hanski, I. 2006. Liito-oravan *Pteromys volans* Suomen kannan koon arviointi – loppuraportti. Helsingin yliopisto. Luonnontieteellinen keskusmuseo.

KHO:n www-sivut <<http://www.kho.fi/tietopal/vuosikirja/2003/T1540.htm>>

MMM Dnro 3713/430/2003 YM Dnro YM4/501/2003 Liito-oravaohje 2004 LIITO-ORAVAN LISÄÄNTYMISS- JA LEVÄHDYSPAikkojen MÄÄRITTÄMINEN JA TURVAAMINEN METSIEN KÄYTÖSSÄ

MMM:n liito-oravatyöryhmän 2002 raportti. Saatavana www-muodossa.
<http://www.mmm.fi/julkaisut/tyoryhmamuistiot/2002/tr2002_21.pdf>

Mäkelä, A. 2001. Teoksessa Pöntinen, B. 2001. Liito-orava. Flygekorren. Vaasa: Kirjapaino Stencca. Benjam Pöntinen.

Pöntinen, B & Mäkelä, A. 1996. Liito-oravan metsä. Suomen Luonnonsuojelun Tuki Oy.

Sierla, I., Lammi, E., Mannila, J., Nironen M. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa Suomen ympäristö 742, Luonto ja luonnonvarat, s. 114.

SLL-Suomen Luonnon Suojeluliiton www-sivut.
<http://www.sll.fi/mita-me-teemme/lajit/liito-orava>>

Sulkava, R & Sulkava, P.1998. Metsänkäsittelyn vaikutus liito-oraviin. Luonnon tutkija 1998:2.

PÄLKÄNE
RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA
__/2012

Pinnanmuodot

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Alle 100 mpy
- 100 mpy-120 mpy
- Yli 120 mpy

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

PÄLKÄNE

RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

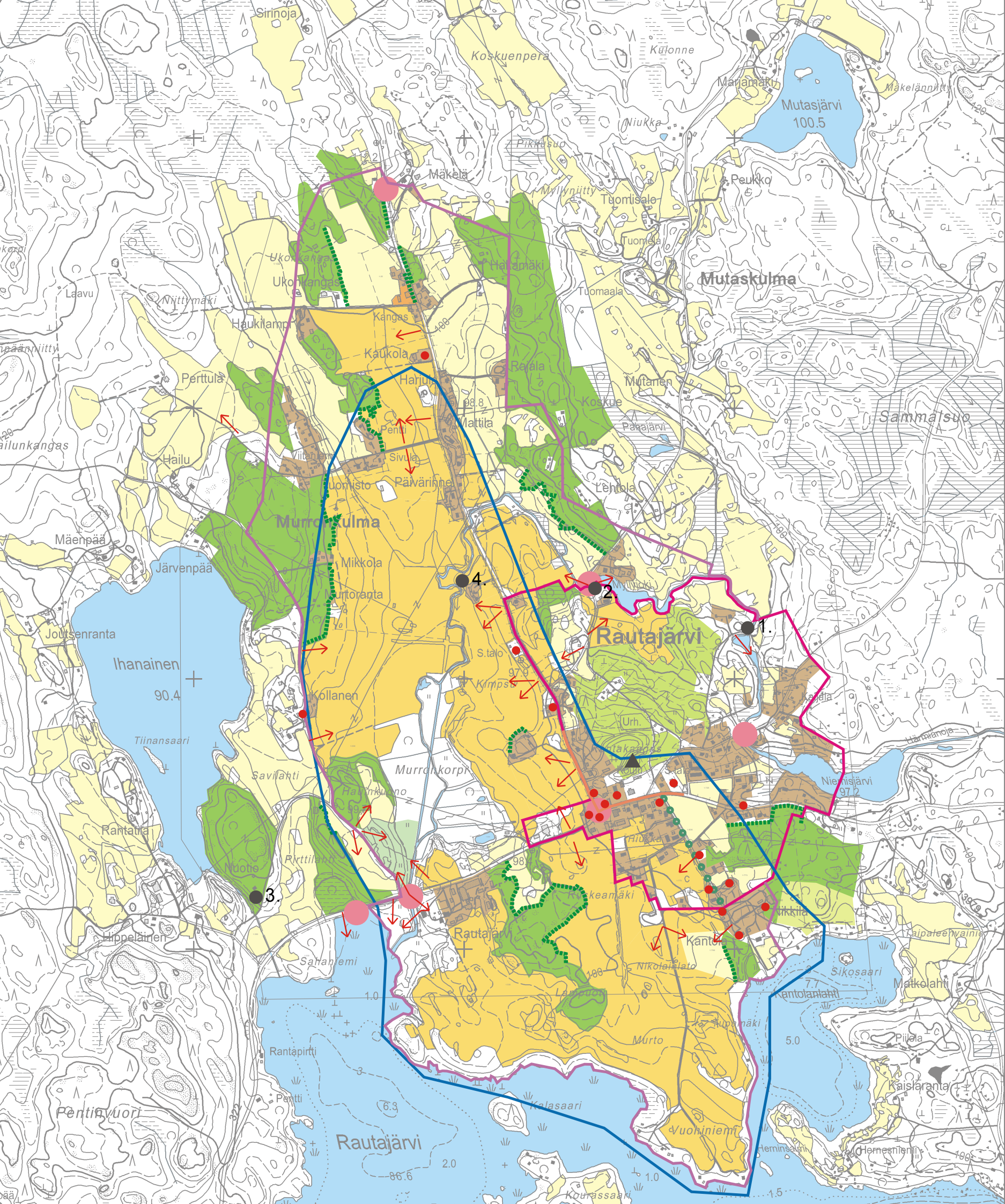
7/2013
1:15000
Maisemakuva

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Rautajärven kulttuurimaisema-alue
- Maisemapelto
- Asuminen
- Kuusivaltainen metsä
- Mäntyvaltainen metsä
- Koivuvaltainen metsä
- Haka/ vanha laidun
- Maisematilaa rajaava selväpiirteinen reuna
- Kylänraitti
- Tärkeä näkymä
- Puukuja
- Maiseman solmukohta
- Maisemallisesti tärkeä rakennus
- 1. Vanha saha
2. Vanha mylly
3. Vanha saha
4. Vanha mylly (poistunut maisemasta)
- Maiseman korkein kohta

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

PÄLKÄNE

RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA

7/2013

Liikenne ja verkostot

- OYK- alue
- Selvitysalue
- Seututie
- Yhdystie
- Kokoojatie
- Pääsytie
- Ulkoilureitti
- Latu
- Jääreitti

VESIHUOLTO

- Vesijohto
- Jätevesijohto

0 500 1000 m

MITTAKAAVA 1:15 000

PÄLKÄNEEN KUNTA**RAUTAJÄRVEN OSAYLEISKAAVA.****1. Rautajärven osayleiskaavan mitoitusperusteet****1.1. Mitoitusperusteiden tarkoitus ja taustaa**

Mitoitus perustuu maankäyttö- ja rakennuslain (MRL44§) vuonna 2009 voimaan tulleeseen muutokseen, jossa säännöksen mukaan yleiskaavassa voidaan erityisesti määrätä, että kaavaa tai sen osaa voi käyttää rakennusluvan perusteena. Määräys koskee kyläalueita, joilla ei ole merkittäviä rakentamispaineita. Rakennuspaikkojen lukumäärä ja niiden likimääräinen sijainti tulee osoittaa kiinteistökohtaisesti. Kaavasta on käytävä ilmi, kuinka monta rakennuspaikkaa kullakin kiinteistöllä tai sen osalla on kaavan laadintahetkellä ja kuinka monta uutta rakennuspaikkaa kiinteistölle voidaan myöntää. Tasapuolisen kohtelun perusteella maanomistajille voidaan osoittaa kohtuullinen määrä rakennuspaikkoja tilan pinta-alaan, olosuhteisiin ja aikaisemmin käytettyyn rakennusoikeuteen perustuen.

Rakennusoikeuden määrä määritellään (mitoitettun) pinta-alan perusteella. Suunnittelualue on jaettu neljään mitoitusvyöhykkeeseen.

1.2. Mitoitusvyöhykkeet ja mitoitusluvut

Alue on jaettu olemassa olevan asutusrakenteen ja muiden sijaintitekijöiden, perusteella mitoitusvyöhykkeisiin, joilla rakennusoikeuden määrä vaihtelee. Mitoituksessa käytetään seuraava vyöhykejakoa:

- **Vyöhyke 1: lähtökohtainen mitoitus on 1 rakennuspaikkaa/ 4000 m²**
- **Vyöhyke 2: lähtökohtainen mitoitus on 1 rakennuspaikkaa/6000 m²**
- **Vyöhyke 3: lähtökohtainen mitoitus on 1 rakennuspaikkaa/10 000 m²**
- **Vyöhyke 4: lähtökohtainen mitoitus on 1 rakennuspaikkaa/25 000 m²**

1.3. Mitoituksesta poikkeaminen

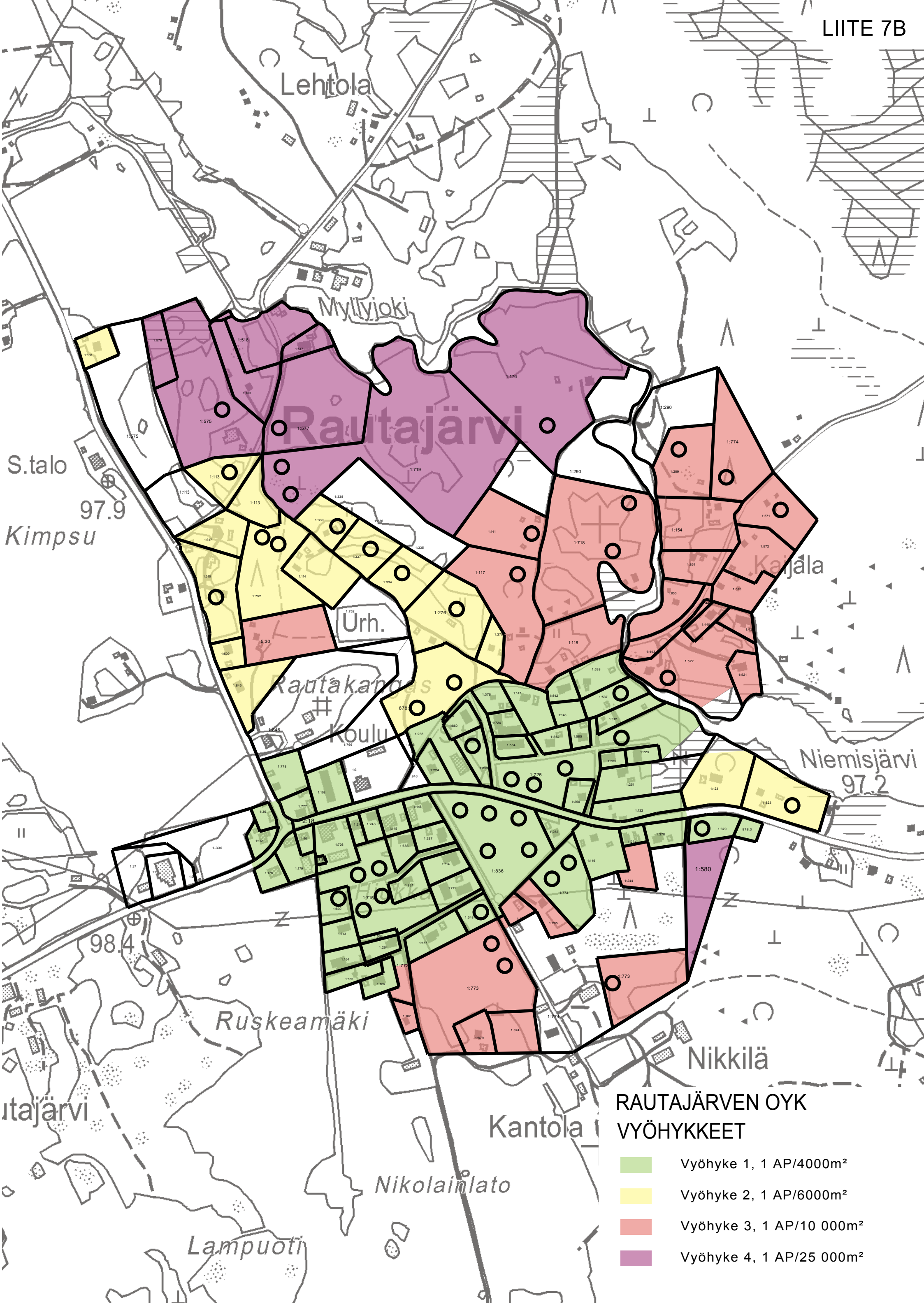
Mitoitusperusteista voidaan poiketa, jos

- ne johtavat ilmeiseen kohtuuttomuuteen,
- maankäytön tarkoituksenmukaisuus puoltaa poikkeamista tai
- kaavoituksella osoitetaan alueita yleiseen käyttöön.

1.4. Alueet, joita ei mitoiteta

Mitoitusta ei tehdä seuraavilta alueilta:

- ranta-alueet
- mitoituksen ulkopuolelle jätetään rakentamiskelvottomat alueet, kuten yhtenäiset suoalueet, jyrkänteet, soranottoalueet yms.
- Alueet joilla luontodirektiivin mukaisia lajeja

RAUTAJÄRVEN OYK
VYÖHYKKEET

- Vyöhyke 1, 1 AP/4000m²
- Vyöhyke 2, 1 AP/6000m²
- Vyöhyke 3, 1 AP/10 000m²
- Vyöhyke 4, 1 AP/25 000m²

PÄLKÄNEEN KUNTA

Tekninen toimi

31.03.15

Aluearkkitehti Marja Kuisma

Riskiarviointi koskien Rautajärven kylässä sijaitsevia vanhaa jakeluasemaa ja tiehallinnon varikkoa.

Rautajärven yleiskaavatyöhön liittyvä riskiarviointi mahdollisista PIMA-kohteista.

Rautajärven huoltamon osalta MATTI-tietokannassa on tieto, että Golder Associates Oy on toimittanut Hämeen ympäristökeskukselle 29.8.1997 päivätyn loppuraportin Rautajärven taajamassa sijaitsevan Shell-huoltoaseman maaperän puhdistamisesta. Hämeen ympäristökeskus on tarkastanut asiakirjat ja toteaa puhdistustoimien olleen riittävät ja katsoo Rautajärven Shell-huoltamon alueen tulleen puhdistetuksi suunnitelmien mukaisesti. Alueella on jatkanut huoltamotoiminta Rautajärven Autohuolto Veikko Haulon toimesta ja sen jälkeen ST1 asema noin 2006 alkaen Kiinteistö Oy Pesola 1:145, Mikko Särkiniemi toimesta. Toiminta on kestänyt noin 5-vuotta ja loppunut ja maanpäälliset laitteet on poistettu 2012.

Vanhan jakeluaseman kohdalla on ympäristölautakunta antanut kiinteistön omistajalle kehotuksen poistaa vanhat käytöstä poistetut laitteistot maaperästä. Poistamisesta ei ole toimitettu selvitystä ympäristölautakunnalle.

Tiehallinnon varikon osalta kohteessa on ollut yksityinen polttoainesäiliö (ei myyntiä). Nykyinen omistaja J&O Tähkänen Ky joka harjoittaa kuljetuspalveluita. Liitteenä on kartta jossa on ehdotus mahdollisesta pima – alueesta kaavoitukselle (saa- merkinnälle).

Kohteet sijaitsevat I-luokan pohjavesialueella. Ympäristönsuojelulaissa (YSL) § 8 kielletään panemasta tai johtamasta ainetta sellaiseen paikkaan, jossa tärkeällä pohjavesialueella se voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai huonontaa pohjaveden laatua olennaisesti (pohjaveden pilaamiskielto). Kohdealueen sijaitessa tärkeällä pohjavesialueella ja tulevaisuudessa kohdealueen mahdollisesta kaava-alueeseen liittämisestä johtuen riskinarvioinnissa haitta-ainepitoisuuksia verrataan VNa:n 214/2007 alempaan ohjearvotasoon.

Riskiä lisää se, että perusmaa alueella on hyvin vettä läpäisevää soraa ja alueen pintavedet imeytyvät suoraan maaperään.

PÄLKÄNEEN KUNTA

Tekninen toimi

31.03.15

Terveysriskit

Haitallisten terveysvaikutusten aiheutuminen edellyttää ihmisen altistumista haitta-aineille. Terveysriskien olemassaoloa arvioidaan altistusreittejä tarkastelemalla. Mahdollisia terveysriskejä aiheuttavia altistusreittejä ovat maan syöminen, ihokosketus haitta-aineita sisältävän maa-aineksen kanssa, ravintokasvireitin kautta altistuminen, pohjaveden kautta altistuminen, altistuminen ulko- tai sisäilman hengittämisen kautta ja maapölyn hengittäminen.

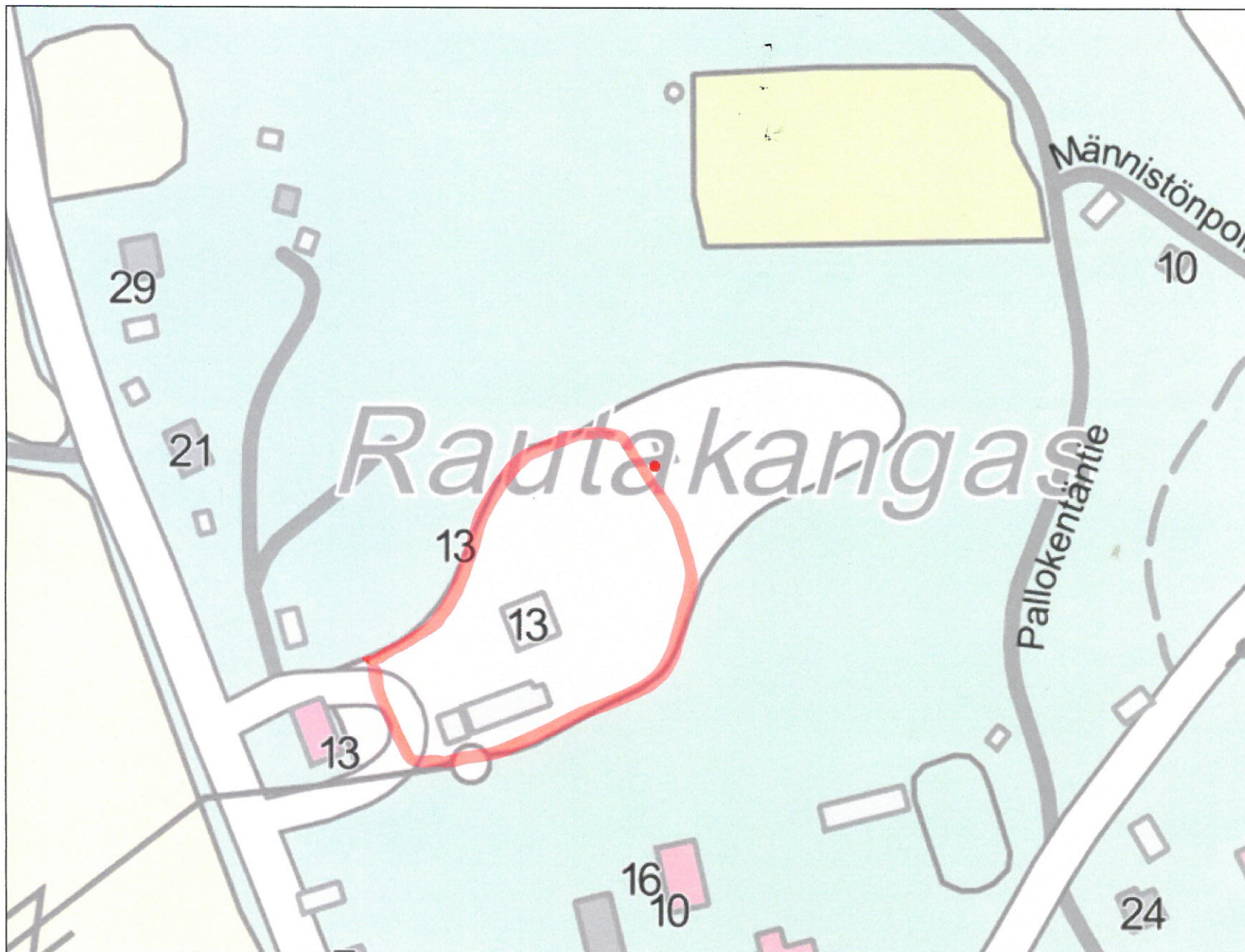
Alueen lähiasukkaiden altistuminen alueen haitta-aineille ei ole mahdollista maan syömisestä tai ihokosketuksen kautta. Koska kohde on keskellä soraharjua ja asutusta ei alueella viljellä ravintokasveja eikä sitä käytetä virkistysalueena.

Alueen kiinteistöt on liitetty kunnalliseen veteen ja vedenlaatua seurataan viranomaisten toimesta, joten tällä hetkellä ei ole välitöntä riskiä.

YMPÄRISTÖNSUOJELUSIHTTEERI
PÄLKÄNEEN KUNTA

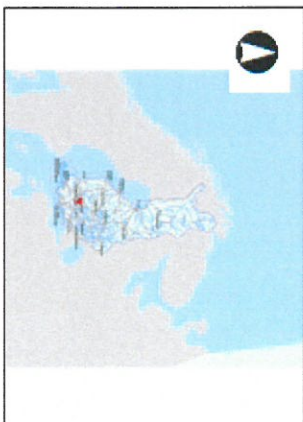
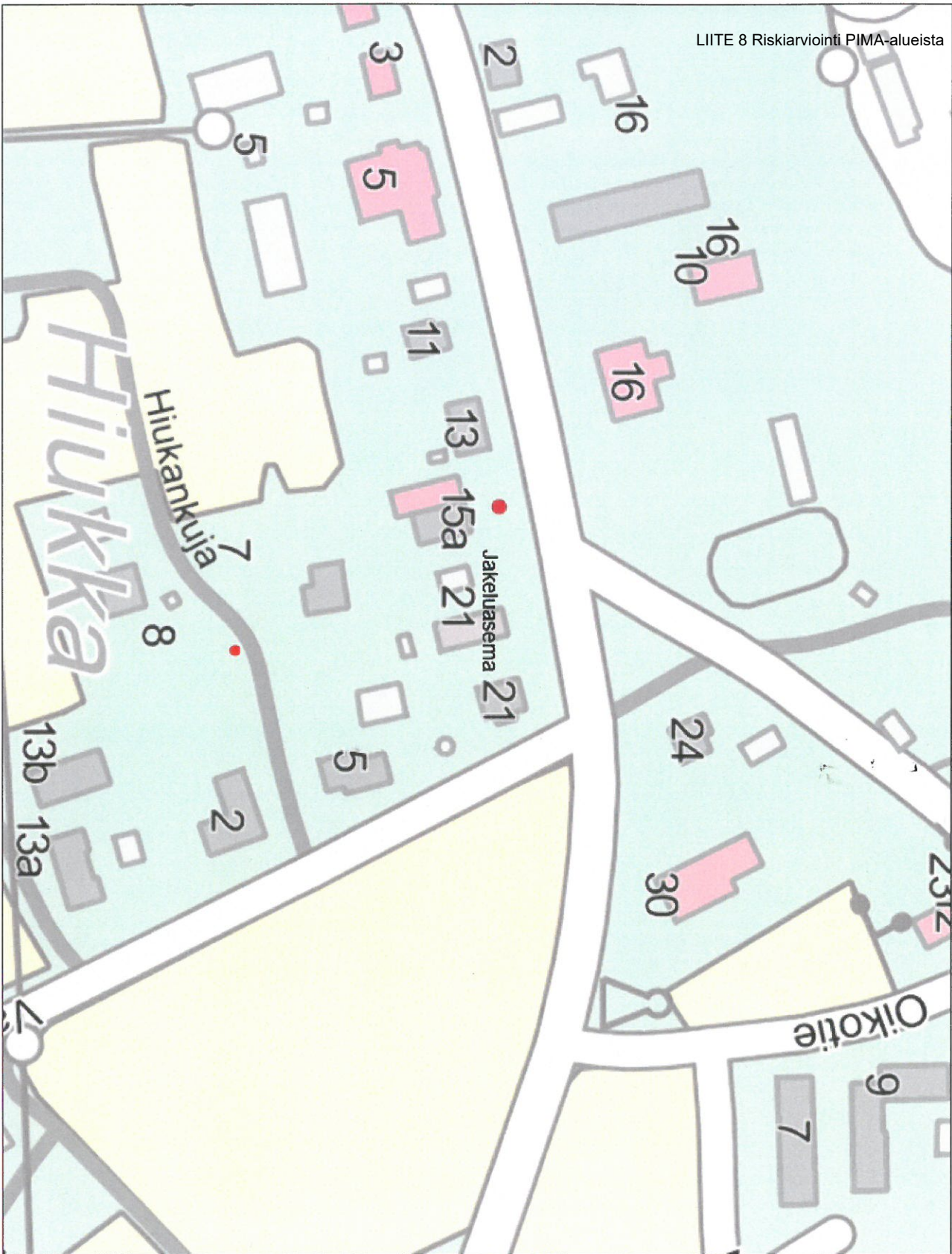
Hannu Niukkanen
Ympäristönsuojelusihtööri

ETRS-TM35FIN

Rautajärven osayleiskaava / kaavaluonnos

PALAUTERAPORTTI

Rautajärven osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 27.3. – 28.4.2014 välisenä aikana. Nähtävillöoloaikana saatiin palautteena 5 lausuntoa ja 2 mielipidettä.

LAUSUNTO	VASTINE
<i>Pirkanmaan ELY-keskus:</i>	<i>Pälkäneen kunnanhallitus:</i>
1. ELY-keskus toteaa, että jää epäselväksi, miten maanomistajien tasapuolinen kohtelu on osayleiskaavaluonnoksessa otettu huomioon uusia rakennuspaikkoja määriteltäessä.	Suunnittelussa on katsottu, että kantatilatarkastelu ei tuota yhdyskuntarakenteen kannalta tarkoituksenmukaista tulosta. Suunnittelussa on käytetty vyöhykemallia, jossa taajaman keskus on tiheimmän rakentamisen aluetta. Rautajärven osayleiskaava mahdollistaa kylän kasvun pitkällä aikavälillä. Rakennuspaine tällä hetkellä on siinä määrin maltillinen, ettei välitöntä tarvetta asemakaavan laatimiseen ole syntynyt.
2. ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi, että Rautajärven osayleiskaavan asiakirjoissa selvittää rakentamisen paineen merkitystä lausunnossa mainittujen palveluiden järjestämiseen, alueen väestönkehitykseen ja rakentamisen todellisiin tarpeisiin perustuen.	Kasvun vaikutuksiin suhteessa rakentamisen paineeseen tullaan ottamaan kantaa kaavaselostuksessa. Tällöin huomioidaan myös yleiskaavan pitkän aikavälin (noin 20 vuotta) luonne, johon verrattuna palvelujen järjestämisen ennustettavuus ja järjestelytarve tapahtuu huomattavasti lyhyemmällä aikaperspektiivillä. Infrastruktuurin mahdollinen lisäkuormitus on huomioitu; nykyiset rakenteet ja niiden normaali kehittäminen ja kunnossapito kestävät maltillisen kasvun. Teknisten suunnitelmien tarvetta tarkistellaan tarvelähtöisesti lyhyellä aikavälillä.
3. ELY-keskus katsoo, että kaavaluonnoksessa osoitettu rakentaminen ei ole kaikilta osin MRL:n 44 §:ssä tarkoitettua rakentamista.	Tarkistetaan asemakaavaa siten, että uudelle rakentamiselle osoitetut mahdollisuudet täyttävät MRL:n 44 §:n edellytykset.
4. Rautajärven osayleiskaavaa ei voida käyttää suoraan rakentamiseen oikeuttavana kaavana rantavyöhykkeillä.	Tarkistetaan aluerajaukset rantavyöhykkeillä, siten, että uuden rakentamisen alueita ei osoiteta rantaan. Käytännössä tämä tarkoittaa ranta-alueen osoittamista M-merkinnällä. Kiinteistöillä, jotka rajautuvat veteen ja jonne osoitetaan uutta rakentamista osoitetaan rantavyöhyke M-alueeksi ja sijoitetaan uusi rakentaminen välittömän rantavyöhykkeen ulkopuolelle.

5. Liito-oravakartoituksessa osoitetun aluekonaisuuden ja siihen liittyvien kulkuyhteyksien turvaamiseksi on yleiskaavaan merkittyjen erillisten MY-alueiden liittyminen toisiinsa tarkistettava.	Liito-oravien esiintymistä ja niiden tarvitsemia kulkuyhteyksiä on lisäselvitetty.
6. Urheilukentän yhteydessä sijaitsee mahdollisesti pilaantunut maa-alue. Sen kaavamääräyksessä edellytetään maaperän puhtauden todistamista ennen rakennusluvan myöntämistä. ELY-keskus katsoo, että määräys on riittämätön alueella, joka on suurelta osin otettavissa virkistyskäyttöön ilman rakennuslupamenettelyä. Osayleiskaavassa on otettava huomioon virkistyskäytön ja alueella sijaitsevan pohjavesialueen edellyttämät ympäristön laatuvaatimukset ja kaavatyön yhteydessä laadittava arvio alueen mahdollisesta pilaantuneisuudesta noudattaen Valtioneuvoston asetusta 214/2007 maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista.	Selvitetään pilaantuneisuuden arvioiminen Valtioneuvoston 214/2007 asetuksen mukaisesti.
7. Mikäli huoltoaseman alueen toiminnasta johtuen haitta-aineita on saattanut johtua myös asuinkäyttöön osoitetuille alueille, on niiden maaperän pilaantuneisuus selvitettävä edellä mainitulla tavalla yleiskaavan yhteydessä. Teolliseen käyttöön osoitetun korttelialueen maaperän mahdollinen pilaantuminen tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvitettäväksi viimeistään rakennuslupaa edeltävän suunnittelutarveharkinnan yhteydessä.	Selvitetään maaperän pilaantuneisuuden arvioiminen huoltoaseman viereisillä asuinaluilla. Huomioidaan teollisuudelle osoitetun korttelin suunnittelutarvevaiheen pima-selvitystarve tämän yleiskaavan suunnittelussa.
8. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kevyen liikenteen väylätarpeet maanteiden varsilla ovat kaavaluonnoksen kaltaisina riittävät, mutta pohjoisen suunnasta Mutaskulmantieltä tulisi palveluiden ja koulun suuntaan ja aina Rautajärventielle saakka esittää talvi-kuunnossapidettävä, suora ja houkutteleva kevyen liikenteen väylä alueen sisällä. Kaavaluonnoksessa alueelle esitetään ainoastaan ohjeellinen ulkoilureitti.	Ohjausryhmä pitää nykyistä polkua paikallisia tarpeita vastaavana, hyvänä ja houkuttelevana. Kaavaan voidaan merkitä kevyen liikenteen väylä, jonka toteuttamisen ehtona on pohjoispuolen rakentuminen. Väylän linjauksella ei haluta kuitenkaan pilata nykyistä idyllistä kulkuväylää, joten selvitetään sille mahdollisesti sopiva paikka. Todetaan kommenttina ELY:n lausuntoon, että kylämäiseen miljööseen jo olemassa olevien kaltaiset polveilevat väylät istuvat paremmin kuin suorat.
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Pirkanmaan maakuntamuseo pyytää kulttuuriympäristöselvitystä viimeisteltäväksi ennen ehdotusvaihetta.	Viimeistellään kulttuuriympäristöselvitys ennen ehdotusvaihetta.

2. Kaavakartasta puuttuu suojelumerkintä Kallentie 5:ssä sijaitsevalle kohde nro 5:lle.	Lisätään suojelumerkintä Kallentie 5:ssä sijaitsevalle kohde nro 5:lle.
3. Kantolan myllyn alueella (kohde 57) on kohdemerkintää laajempia arvoja. Sen kaavamääräyksestä tulee ilmetä, että alueella sijaitsee myllyrakennuksen lisäksi patorakenteita ja –altaita, jotka tulee säilyttää. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että sekä sr-1 että sr-2 –merkintöjen selitykseksi olisi suositeltavaa muuttaa ”kulttuurihistoriallisesti merkittävä rakennus tai rakennusryhmä”. Merkinnän selityksen tulee edellyttää kohteen arvojen säilyttämistä korjaus- ja muutoshankkeissa ja kohteisiin kuuluvien rakennusten purkuhankkeilta tulee edellyttää purkamisluvan hakemista. Tavoitteeksi on hyvä ottaa, että kehitetty kaavamerkintä soveltuisi sekä nykyisellä sr-1 että sr-2 merkinnällä merkityille kohteille. Kaavamerkinnoista voidaan tarvittaessa järjestää vielä neuvottelu Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa.	Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa on järjestetty asiasta neuvottelu ja maastokäynti. Kaavamääräyksiä on tarkistettu.
4. Tuppikosken eli Kantolan sahan käytöstä jääneet rakenteet merkitään osayleiskaavaan kohdemerkinnällä s, jonka selitys on ”Suojeleminen arkeologinen kulttuuriperintökohde. Paikallisesti merkittävä Kantolan sahan paikka. Kohde tulee säilyttää. Kohdetta koskevasta suunnitelmasta tulee neuvotella museovirnaomaisen kanssa.” Sahanpaikan itä- ja kaakkoispuolen rauniorakennuksia koskeva merkintä on syytä lisätä alueen MY-1- maa- ja metsätalousalueelle, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Tuppikosken saha tulee huomioida kaavaselostuksessa.	Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa on järjestetty asiasta neuvottelu ja maastokäynti. Kaavamääräyksiä on tarkistettu.
5. Vaahteratien varren rakennuspaikat aiheuttavat ristiriidan kulttuuriympäristöarvojen kanssa. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että edellä mainittu vaikutus kulttuuriympäristöarvoihin tulee tuoda nykyistä selvemmin esille kaavan vaikutusten arvioinnissa.	Selvitetään museovirastosta, mikä on alueen suojeltava erityispiirre. Koska myös kaivo sekä alueelle kaivettu vesi- ja viemäriinjoitus edellyttäisivät 2 Vaahteratien varren tontin siirtoa, niin poistetaan 2 rakennuspaikkaa Vaahteratien varrelta. Selvitetään niiden mahdollinen siirtäminen peltoaukean toiselle laidalle Vuohenniementien varrelle.
6. Kaavaehdotus tulee toimittaa lausunnolle Pirkanmaan maakuntamuseoon.	Toimitetaan kaavaehdotus lausunnolle Pirkanmaan maakuntamuseoon sen valmistuttua.

Pirkanmaan liitto:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Osayleiskaavaluonnoksen asiakirjoja tulisi kuitenkin teknisesti tarkastaa siten, että kaava-selostuksessa mainittu liito-oravan elinpiiriin liittyvä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue – merkintä (luo-1) löytyy vastaavasti kaavakartasta sekä kaavamerkinnoista ja –määräyksistä.	Tarkistetaan liito-oraviin liittyvät kaavamääräykset lisäämällä kaavamääräys luo-1.
Pälkäneen kunnan rakennuslautakunta:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Rakennuslautakunta toteaa, että koska selvitysmateriaali ei ole ollut rakennusvalvonnan käytössä lausuntoa annettaessa, ei selvitysten riittävyyteen ole voitu ottaa kantaa.	Todetaan, että ko. materiaali on toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle tämän pyydettyä.
2. Kehityskuvan asettamien maankäytön kehittämisen tavoitteita tulee arvioida kaikkien, myös tämän, maankäytön suunnittelutöiden yhteydessä.	Arvioidaan selostuksessa kehityskuvan tavoitteet.
3. Kaavaluonnoksessa on osoitettu sk-1 merkinnällä kyläkuvallisesti arvokas alue. Yleiskaavan perusteella voidaan myöntää suora rakennuslupia. Rakennusvalvonnan kannalta määräys asettaa maanomistajille ja suunnittelijoille liian suuren selvitystyön rakennussuunnittelun pohjaksi, kun määräys on sisällöltään yleisluonteinen. Määräyksen epätarkkuus tulee pidentämään rakennuslupien käsittelyaikaa, kun yhteistä nimittäjää alueen nykyrakenteesta on vaikea ns. maalikon havaita. Kaavaan tulee liittää selvitysaineisto rakennuskannasta ja sen perusteella tarkentaa määräystä konkreettisilla, suunnittelussa huomioon otettavilla määräyksillä. Vaihtoehtoina määräyksen tarkentamiselle on rakennustapaohjeiden liittäminen kaavaan joko oikeusvaikutteisina samassa hyväksymisprosessissa tai ohjeellisinä.	Ohjausryhmä toteaa, että osa Rautajärven viehättävyyttä on sen rakennuskannan ajallinen ja tyyllinen kerroksellisuus ja monimuotoisuus. Tästä syystä rakennustyyliä ei tarpeen rajoittaa yleiskaavassa. Lisäksi mikäli rakentamisen tyyliä haluttaisiin rajata, olisi sallitun ja kielletyn valinta perustellusti mahdollista.
4. Kyläkaavan ja rantarakentamisen mitoittamisen kysymykset tulee tarkistaa oikeudellisilta taustoiltaan yhteen sopiviksi.	Viitaten myös ELY:n lausuntoon tarkistetaan aluerajaukset rantavyöhykkeillä.
5. Maanomistajan kannalta olisi MY-merkintää selkeämpää, mikäli liito-oravan esiintymis-	Viitaten sekä ELY:n että Pirkanmaan liiton lausuntoihin tarkistetaan määräyksiä.

alue rajattaisiin ja määräystä tarkennettaisiin esimerkiksi hakkuun osalta. Maanomistajien selvitystyö mahdollisessa lupavaiheessa pitkittää ja hankaloittaa luvan käsittelyä sen sijaan, että suojelun sisältöä avattaisiin jo kaavaa laadittaessa.	
6. Yleiskaavassa on tarpeen ottaa kantaa myös maisematyöluvan tarpeeseen.	Annetaan kaavamääräys maisematyöluvan tarpeellisuudesta maiseman kannalta arvokkaille MA- ja sk-1 -alueille.
7. Kaavan yhteyteen on liitettävä vesihuoltolaitoksen selvitys vesihuollon toiminta-alueesta kehittämisalueineen.	Kaavaselostuksen liitteessä 6 on esitetty olemassa oleva vesihuoltoverkko.
8. Kaavan kunnalle aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia on kaavaselostuksessa sivuttu poikkeuksellisen lyhyesti.	Lisätään kunnallistaloudellinen kommentti liittyen kehityskuvaan.
9. Tiestön kehittämisen tarvetta ja toteutusvaihtoehtoja tulee avata suunnitteluasiakirjoissa.	Tiestön kehittämisen tarve ja toteutusvaihtoehdot suhteessa kaavan toteutumaan ratkaistaan vaihteittain ilmenevien tarpeiden mukaan. Huomioidaan kaavasuunnitelmassa tiestön kehittäminen, kuitenkin muistaen tulevaisuuden tiestön kehittämisen tarpeen ennustamattomuus yleiskaavan pitkällä aikavälillä.
10. Rakennuspaikkojen kokovaatimus on liitetty kunnallistekniikkaan liittymiseen. Rakennuspaikan koosta haetaan usein poikkeamislupaa. Siitä syystä raja-arvojen valinnan perusteita tulee avata suunnitteluasiakirjoihin, jotta lupavaiheessa voidaan arvioida poikkeamisen aiheuttama vaikutus kaavan toteutumiseen.	Tonttikohtaisia raja-arvoja ei voida esittää etukäteen, koska suunnittelualueita tarkastellaan kokonaisuutena. Näin ollen vaikutus kaavaan, ja siihen ettei kaavan toteutuminen vaarannu, käsitellään lupavaiheessa tapauskohtaisesti.
11. Kaavalausunnot olisi pyydettävä myös vanhusneuvostolta.	Vanhusneuvostolta pyydetään lausunto ehdotusvaiheessa.
12. Rakennuslautakunta toivoo, että kyläkaavojen alueella pyritäisiin edistämään turvallista liikkumista.	Rautajärven osayleiskaavalla pyritään edistämään turvallista liikkumista.
MIELIPIDE	VASTINE
Kai ja Minna Pasi:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Mieliapteen antaja toivoo uutta rakennuspaikka tilalle "Riihivainio 2" rasi tetien itäpuolelle.	Tila "Riihivainio 2" sijaitsee suunnittelualueen reunal la, jossa sovelletaan väljempää mitoitusta. Sinne ei jää riittävää tilaa uudelle rakentamispaikalle.

Matti Seppälä:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Mielenpateen antaja pyytää huomioimaan Vaahteratie länsipuolella sijaitsevan käytössä olevan kaivonsa. Luonnoksessa siihen on osoitettu asuintontti.	Vaahteratie varrelta poistetaan kaksi asuintonttia.
2. Mielenpateen antaja toivoo, että VPK:n toiminoille osoitettua PY-alueetta rajataan pyykkeihin 280 ja 282. Luonnoksessa PY-alue ulottuu tarpeettoman pitkälle etelään VPK:n toiminta-alueesta.	PY-alueen rajausta muutetaan vastaamaan todellista tilannetta. Mielenpateen esityksestä poiketen otetaan kuitenkin VPK:n rakennus mukaan pyykkien 280 ja 282 eteläpuolelta.

Pälkäneellä 17.02.2015

Pälkäneen kunnanhallitus

11.08.2015 / Pälkäneen kunnanhallitus

Rautajärven osayleiskaava / kaavaehdotus

PALAUTERAPORTTI HYVÄKSYMISAINEISTOA VARTEN

Rautajärven osayleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 24.2. – 29.3.2016 välisenä aikana. Nähtävilläoloaikana saatiin palautteena 5 lausuntoa ja 1 muistutus. Näistä Pirkanmaan liiton, Pirkanmaan maakuntamuseon ja Pälkäneen kunnan teknisen lautakunnan lausunnoissa ei ollut kaavan sisällön muuttamista edellyttäviä vaatimuksia. Lisäksi Rautajärven asukkaalta on tullut huomautus muutamasta teknisestä korjauksesta, jotka on Rautajärven osayleiskaavan hyväksymismateriaalissa otettu huomioon.

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Liito-oravaselvityksen hoitosuosituksiin viitaten ELY-keskus pitää tärkeänä, että alue säilyy puulajisuhteiltaan lajille sopivana ja metsäisenä ja esittää, että alueelle lisätään maisematyöluvan tarve.	Lisätään luo-1-merkinnöin osoitetuille alueille maisematyöluvan tarve.
2. Kaavaselostuksesta tulisi käydä ilmi, mihin selvityksiin tai tietoihin pilaantuneisuuden aluerajaus kaavakartalla perustuu.	Lisätään kaavaselostukseen selonteko tehdystä riskinkartoituksesta.
Pälkäneen kunnan ympäristölautakunta:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Ympäristölautakunta esittää, että MY- ja luo-1-merkinnöin osoitettujen alueiden rajauksia tarkistetaan vielä liito-oravaselvityksen liitekartan pohjalta.	Tarkistetaan AT-1-merkinnöin osoitettujen tonttien rajausta siellä, missä ne rajoittuvat luo-1 merkinnöin osoitettuun alueeseen.
2. Rautakankaan läheinen SAA-merkintä voidaan ympäristölautakunnan mielestä tarkentaa pienemmäksi.	Ilman tarkempaa esitystä uudesta rajauksesta ei ole syytä muuttaa rajausta kaavoituksen tässä vaiheessa.
MIELIPIDE	VASTINE
Maija-Riitta Mäkitalo:	Pälkäneen kunnanhallitus:
1. Muistutuksen antaja selvittää kiinteistöllänsä Sillanpää 635-444-1-118 viime vuosina tapahtuneet muutokset ja esittää että suojelumerkintä poistettaisiin.	Kiinteistön Sillanpää 635-444-1-118, eli kaavakartan kohteen 38, kulttuurihistoriallisen arvon laskua ei voida todentaa, koska sen aikojen kuluessa tehdyistä kokonaismuutoksista ei ole tarkempaa tietoa. Näin ollen suojelumerkintää ei ole tässä vaiheessa tarpeen poistaa. Rakennuksessa on mahdollisesti alkuperäiset ikkunat ja eivätkä muutokset ole ristiriidassa kyläkuvan kanssa. Rakennuksen arvo tutkitaan tarkemmin mahdollisessa rakennuslupa-vaiheessa.

Pälkäneellä 11.8.2016

Pälkäneen kunnanhallitus

